

1. Przeczytaj fragment prologu *Władcy Pierścieni* zatytułowany *W sprawie hobbitów*. Uzupełnij poniższy wniosek, wybierając właściwą odpowiedź.

Hobbici to lud skromny, lecz bardzo starożytny, o wiele liczniejszy ongi niż dziś; kochają bowiem spokój i ciszę, i żyzną, uprawną ziemię: najchętniej osiedlali się w dobrze rządzonych i dobrze zagospodarowanych rolniczych krainach. Nie rozumieją i nigdy nie rozumieli ani nie lubili maszyn bardziej skomplikowanych niż miechy kowalskie, młyn wodny czy ręczne krosna, chociaż narzędziami rzemieślniczymi posługiwali się zręcznie. Nawet w starożytnych czasach onieśmielali ich Duży Ludzie, jak nas nazywają, teraz zaś unikają ich trwożnie i dlatego coraz trudniej spotkać hobbita. Hobbici odznaczają się doskonałym słuchem i bystrym wzrokiem, a chociaż są skłonni do tycia i nie lubią się spieszyć bez potrzeby, ruchy mają zwinne i zgrabne. Zawsze posiadali dar szybkiego i bezszelestnego znikania, jeśli zjawiał się w pobliżu któryś z Dużych Ludzi, a nie życzyli sobie go spotkać; udoskonalili tę sztukę tak, że ludziom dziś wydaje się ona magią.

W rzeczywistości jednak hobbici nigdy nie studiowali magii w żadnej postaci, nieuchwytność zawdzięczają jedynie zawodowej wprawie, a wskutek dziedzicznych uzdolnień, wytrwałych ćwiczeń i serdecznego zżycia się z ziemią doprowadzili ją do doskonałości, której większe i mniej zręczne rasy nie mogą naśladować.

Hobbici są bowiem mali, mniejsi niż krasnoludy, a w każdym razie nie tak grubi i przysadziści, nawet jeśli wzrostem niewiele im ustępują. Wzrost hobbitów bywa różny, waha się od dwóch do czterech stóp¹ naszej miary. W dzisiejszych czasach mało który hobbit sięga trzech stóp, ale – jak twierdzą – rasa skarłała, bo dawniej bywali wyżsi. [...]

Jeżeli chodzi o hobbitów z Shire'u, których właśnie dotyczy nasza opowieść, był to za dni pokoju i dostatków lud wesoły. Ubierali się oni w jasne kolory, szczególnie lubili żółty i zielony; rzadko nosili obuwie, ponieważ stopy ich mają z natury twardą, rzemienną podeszwę i obrośnięte są, podobnie jak głowa, bujnym, kędzierzawym włosom, zwykle kasztanowatym. Dlatego też jedynym rzemiosłem niepraktykowanym wśród hobbitów było szewstwo; u rąk natomiast mieli długie, zręczne palce i umieli wytwarzać mnóstwo pożytecznych i ładnych przedmiotów. Twarze mieli na ogół bardziej poczciwe niż piękne, szerokie, jasnookie, rumiane, o ustach skorych do śmiechu, jedzenia i picia. Toteż śmiali się, jedli i pili jak najczęściej i z wielkim zapałem, lubili o każdej porze dnia żartować, a sześć razy na dzień jeść – o ile to było możliwe. Byli gościnni, przepadali za zebraniem towarzyskimi, a podarki równie hojnie dawali, jak chętnie przyjmowali.

J.R.R. Tolkien, *Władca Pierścieni. Drużyna Pierścienia*, tłum. Maria Skibniewska

¹Stopa – jednostka długości używana w krajach anglosaskich równa 0,3048 m.

Powyższy tekst jest fragmentem (**liryki/epiki/dramatu**), w którym
(**bohater/podmiot liryczny/narrator**) charakteryzuje hobbitów. Mamy tutaj do czynienia z charakterystyką
(**pośrednią/bezpośrednią**) i charakterystyką (**porównawczą/indywidualną/zbiorową**).

Charakterystyka bezpośrednia – nazywanie cech postaci wprost, np. Elfy to lud bardzo szlachetny.

Charakterystyka pośrednia – cechy postaci nie są nazwane wprost. Możemy je określić na podstawie opisów zachowań bohaterów, ich wypowiedzi, a także opinii, jakie mają o nich inni bohaterowie.

Charakterystyka indywidualna – dotyczy jednej postaci.

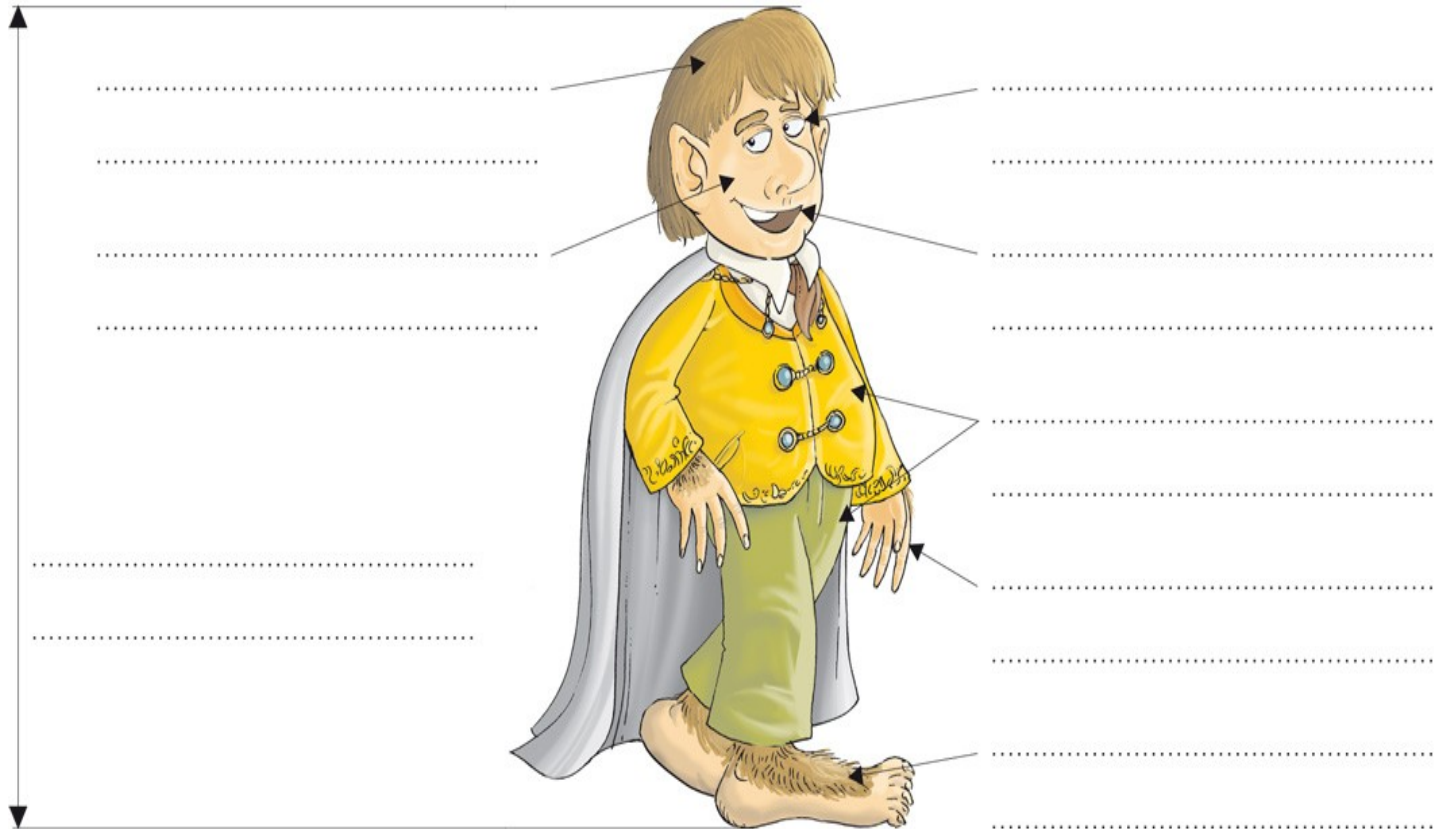
Charakterystyka zbiorowa – dotyczy całej grupy (np. społecznej) bądź środowiska.

Charakterystyka porównawcza – dotyczy dwóch lub trzech bohaterów, których zestawiamy ze sobą w celu określenia podobieństw i różnic między nimi.

2. Ustal, czy poniższe stwierdzenia dotyczące hobbitów są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Hobbici to lud starożytny, ale lubujący się w postępie technicznym.	prawda / fałsz
Hobbici trudnią się rolnictwem i rzemiosłem.	prawda / fałsz
Hobbici nie mieli żadnych umiejętności magicznych.	prawda / fałsz
Hobbici z całą pewnością byli ludem pięknym.	prawda / fałsz
Hobbici byli niskiego wzrostu, ale za to bardzo szczupli.	prawda / fałsz
Do ulubionych czynności hobbitów można zaliczyć zebrania towarzyskie z Dużymi Ludźmi.	prawda / fałsz

3. Charakterystyka postaci jest wypowiedzią mającą na celu wszechstronną prezentację danego bohatera. Przyjrzyj się, jak Tolkien przedstawił hobbitów w przytoczonym fragmencie prologu. Uzupełnij poniższy schemat. Przy strzałkach wpisz cechy wyglądu hobbitów, a w ramkach – pozostałe informacje.

WŁAŚCIWOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI:

TRYB ŻYCIA:

ZAMIŁOWANIA:

OSOBOWOŚĆ / USPOSOBIENIE:

4. Pisząc charakterystykę postaci, należy pamiętać, że cechy osobowości czy usposobienia powinny być poparte przykładami sytuacji lub zachowań, w których dana cecha się ujawniła. Na podstawie tekstu uzasadnij pełnym zdaniem, dlaczego hobbitci odznaczają się poniższymi cechami.

Hobbici to lud skromny, ponieważ

.....

.....

Hobbici są pogodni i weseli, gdyż

.....

.....

O hobbitach można powiedzieć, że są spokojni, dlatego że

.....

.....

5. W charakterystyce należy jak najpełniej odpowiedzieć na pytanie o to, jaka jest prezentowana postać, a więc określić cechy jej osobowości, usposobienia czy umysłowości. Trzeba zatem zebrać odpowiednie słownictwo.

a) Z podanych w ramce nazw cech wybierz trzy, które – twoim zdaniem – mogłyby się odnosić do hobbitów.

Uzasadnij swój wybór.

beztroszy wyniosły dobroduszni zagadkowi próżni mili prostacy pracowici nerwowy życzliwi lekkomyślni rozważni dowcipni samolubni gadatliwi

b) Do określeń z ramki z ćwiczenia 5 a dopisz po jednym synonimie i po jednym antonimie. Postaraj się, aby antonimy nie powstawały tylko przez dodanie partykuły *nie* (np. przyjacielski – nieprzyjacielski). W razie potrzeby skorzystaj z odpowiednich słowników.

CECHA	SYNONIM	ANTONIM
beztroski		
wyniosły		
dobroduszny		
zagadkowy		
próżny		
miły		
prostacy		
pracowity		
nerwowy		
życzliwy		
lekkomyślny		
rozważny		
dowcipny		
samolubny		
gadatliwy		

6. Pisząc charakterystykę, powinno się również ocenić bohatera. Dokończ zdania w taki sposób, aby uzasadnić swoją opinię.

Za zaletę hobbitów uważam, ponieważ

.....

.....

W hobbitach nie podoba mi się, gdyż

.....

.....

Hobbici nie wzbudzają we mnie żadnych emocji, dlatego że

.....

.....